

4. Гончар С. Аналіз ймовірності реалізації загроз захисту інформації в автоматизованих системах управління технологічним процесом. *Захист інформації*. 2014. Т. 16, № 1. С. 40–46.

Ключові слова: інформація, захист інформації, автоматизована система управління, комплексна система захисту інформації, система безпеки, комп'ютерно-інтегровані технології.

Ключевые слова: информация, защита информации, автоматизированная система управления, комплексная система защиты информации, система безопасности, компьютерно-интегрированные технологии.

Key words: information, information protection, automated control system, complex information protection system, information security system, computer-integrated technologies.

БАЛАНДИНА НАТАЛІЯ МИКОЛАЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри кібербезпеки*

СЛАТВІНСЬКА ВАЛЕРІЯ МИКОЛАЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри господарського права і процесу*

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ІНФОРМАТИЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА

Сучасне суспільство все більше набуває рис інформаційного суспільства. Становленню суспільства інформаційного типу сприяла низка технологічних проривів: винахід телеграфу, телефону, радіо, телебачення, поширення мобільного зв'язку. Сучасні інформаційні технології не тільки впливають на свідомість і поведінку людини, а й визначають в цілому життєвий стиль розвитку особистості і суспільства, характер відносин і взаємодій, а також тенденції в області розвитку економіки, політики, культури, освіти і т. п.

Винахід глобальної мережі Інтернет і мобільного зв'язку зумовили стрімкий розвиток і трансформацію інформаційно-комунікативного простору і в цілому інформатизацію суспільства. Мобільні телефони стали не тільки засобами встановлення контакту, але і зберігачем величезної кількості інформації, а також засобом інтернет-комунікації.

Сучасний інтернет впливає на динаміку соціальних змін і свідомість молоді, соціалізація якої в інформаційному суспільстві здійснюється під потужним впливом засобів масової інформації в цілому і мережі Інтернет зокрема, та формує стильові зразки, ціннісні установки, і пріоритетні моделі поведінки [1].

Інтернет має безліч позитивних і привабливих властивостей не тільки для молодого, але і для старшого покоління, серед яких

особливого значення набуває доступність інформації найрізноманітнішого характеру та безмежні можливості комунікації. Мережеве спілкування має певні переваги, які змушують забути про його недоліки, як, втім, і в ситуації інформаційного доступу, який робить легко доступною не тільки корисну інформацію, а й інформацію негативного змісту. Тож інформатизація сучасного суспільства – має як позитивні, так і негативні сторони.

До числа корисних досягнень комп'ютеризації та інформатизації повсякденному житті суспільства і окремих індивідів можна віднести:

- підвищення рівня навчання, самоосвіти та наукової підготовки;
- користь в систематизації розрізнених даних у всіх сферах людської життєдіяльності насамперед у виробництві і науці;
- розширення можливостей дозволя людей;
- можливості отримання інформації;
- можливість створити особисту інформаційне середовище, що включає різні інформаційні об'єкти в електронному вигляді;
- поліпшення побутових умов життя громадян на основі застосування цифрових технологій.

У той же час слід зазначити і небезпечні тенденції, пов'язані з формуванням інформаційного суспільства, як то:

- небезпека великого впливу на суспільство засобів масової інформації для здійснення маніпулятивних дій в різних сферах, формування певної громадської думки та інтерпретації подій в заданому напрямку;
- створення ілюзій і помилкових цінностей;
- можливість руйнування інформаційними технологіями приватного життя;
- наявність недобросовісної реклами, що надає негативний вплив на фізичне і психічне здоров'я людей;
- проблема відбору якісної і достовірної інформації при великому її обсязі;
- догляд в віртуальну реальність, що приводить до різних асоціальних і психічним наслідків.

В даному контексті інформаційний простір виступає як сфера виробництва і відтворення інформаційних ризиків, виникають протиріччя між обмеженими можливостями людини по сприйняттю і переробці інформації та існуючими могутніми потоками і масивами інформації, що зберігається. Нові умови роботи породжують залежність інформованості однієї людини від інформації, придбаної іншими людьми.

Не викликає сумнівів той факт, що вміння самостійно освоювати і накопичувати інформацію є недостатньою умовою для підтримки належного інформаційно-технологічного рівня. Тепер треба навчитися такої технології роботи з інформацією, коли готуються і приймаються рішення на основі колективного знання. Це говорить про те, що людина повинна мати певний рівень культури з поводження з інформацією. Для відображення цього факту був введений термін «інформаційна культура» [2].

Для того щоб стати повноправним членом інформаційного суспільства, людина повинна володіти не тільки комп'ютерною грамотністю – знаннями про призначення і можливості комп'ютера для обробки інформації, вміннями користуватися поширеними програмами, але й мати високий рівень інформаційно-технологічної культури. Вона полягає в умінні використовувати сучасні джерела інформації, обробляти отриману інформацію, та представляти її в електронному вигляді. Володіти інформаційно-технологічною культурою – значить застосовувати інформаційні технології, проявляючи моральну і правову відповідальність при роботі з інформацією і організації особистого інформаційного простору, вміння цілеспрямовано працювати з інформацією використовуючи для її отримання, обробки і передачі, сучасні технічні методи і засоби. Інформаційна культура тісно переплітається з технологічною культурою в тій її частині, яка стосується оперування інформацією про різні види діяльності.

Сьогодні якість набутих інформаційно-технічних навичок свідчить про особистісний потенціал соціального і професійного статусу.

Соціальний розвиток суспільства визначається багато в чому тим, яким змістом наповнене інформаційний простір, в якому здійснюють свою діяльність окремі індивіди, соціальні групи і організації. Культура, як відомо, є одним з критеріїв суспільного прогресу [3].

Адекватне використання можливостей інформаційного простору та інформаційних технологій може стати запорукою успішної і безпечної діяльності людини, соціальної групи, суспільства. В іншому випадку очевидні блага інформаційної революції та інформаційного суспільства можуть обернутися негативними явищами.

Наразі інформаційна культура є показником, професійної культури, але з часом стане важливим фактором розвитку кожної особистості [4].

Отже, сучасний рівень інформаційно-технологічної культури, з однієї сторони, свідчить про інформатизацію суспільства проте, з другої сторони, не вказує про професіоналізм комп'ютерної грамотності окремої особистості.

Список використаної літератури:

1. Батов В. І., Муромцев В. В., Муромцева А. В. Віртуальна комунікація як феномен культури // Філософські науки. 2008. № 7. С. 98–107.
2. Козловські П. Культура постмодерну. М., 1997. С. 217.
3. Net-Club Погляд в інформаційне суспільство. Інформаційна культура. URL: <http://www.fio.vrn.ru/2005/6/4.htm> (дата звернення: 03.05.2021).
4. Єрмолаєва В. В. Вплив інформаційних технологій на життя людини // Молодий вчений / В. В. Єрмолаєва, Є. Є. Пікіна. 2018. № 22 (208). С. 42–44.

Ключові слова: інформаційна культура, інформаційні технології, інформаційне суспільство.

Ключевые слова: информационная культура, информационные технологии, информационное общество.

Key words: information culture, information technologies, information society.